

ԺԱՌԱՆԳԱԻՈՐԻ ՄԸ ՄԱՀԸ

Վերջին երեք տարիներուն, ժառանգաւորաց Վարժարանի աշակերտները, Ասկաղոն աստուածաշնչական ֆաղափ հնագիտական պեղումներուն մասնակցելու փորձառութիւնը ունեցան: Պեղումները կը կատարուին նախաձեռնութեամբ եւ հսկողութեամբ Պոսթընի Հարվըրտ Համալսարանի Հնագիտութեան բաժանմունքին:

Այս տարի եւս, օրական պտոյտի եւ պեղումներու աշխատանքին մասնակցելու համար ժառանգաւոր աշակերտները Ասկաղոն այցելեցին Յուլիս 25ին:

Նշանակուած խումբերը սկսած էին իրենց աշխատանքին, երբ կէսօրուան մօտ, պեղումի պատերէն մէկուն երկայնքին հաւաքուած հողաշերտը անակնկալ կերպով փլոււ, զգեստներով եւ ամբողջովին ծածկելով 15 տարեկան Արշակ Մարկոսեանը: Երիտասարդները սկսան հողը մաքրել եւ փոխադրել վերագտնելու համար մարմինը: Մինչ այդ լուր տրուած էր շտապ-օգնութեան, որ մարմինը անմիջապէս փոխադրեց ֆաղափին մօտաւոր հիւանդանոցը:

Պատրիարք Սրբազան Հայրը որ արկածի վայրին վրայ ներկայ էր Ընդհանուր Հսկիչին հետ, հիւանդանոցին մէջ սպասեց մինչեւ որ քծիչը յայտնեց թէ Արշակ շնչահեղձ եղած էր եւ կարելի չեղաւ զինք ազատել:

Յուլիս 27ին Արշակի մարմինը Երուսաղէմ փոխադրուեցաւ: Ս. Յակոբայ Մայր Տաճարին մէջ գետեղուած ներմակ դագաղը ծածկուած էր ծաղկեպսակներով: Ամբողջ Միաբանութիւնը, աշակերտները եւ ժողովուրդը (նաեւ պեղումներուն ներկայ եղող օտար աշխատւորները) մասնակցեցան թաղման կարգին: Աշակերտները ուսամբարձ կրեցին դագաղը Տաճարէն դուրս դէպի ժառանգաւորաց

Վարժարանի շէնքը: Թափօրով վարժարանի բակին մէջ շրջելով, դագաղը յանձնեցին մեռելակառփին որ մարմինը տարաւ զմոսելու, որպէս զի դագաղը դրկուի Երեւան:

Հոգեսուրն հրամցուեցաւ ներկայներուն, եւ ժառանգաւոր Սաներէն Վաչագան Բարսեան հետեւեալ ուղերձը կարդաց.-

Սիրելի հայրեր, մայրեր, եղբայրներ եւ քոյրեր ի Քրիստոս. Ինչ կարող եմք ասել այս տխուր պահին, երբ ամէն մէկուն սիրտը ծանր կը բարախի իւր կուրծքին տակ, երբ ամէն մէկս կը փորձենք մխիթարել մենք զմեզ եւ ապա մեր թովիմին: Այսօր բոլորիս այստեղ հաւաքման առիթը մեր շատ սիրելի ընկերոջ անհաւատալի մահն է: Չեմք ուզեր հաւատալ, թէ այն կայտառ, ժիր ու ծիծաղկոտ Արշակը այլեւս յաւիտեան բաժնուած է մեզմէ: Դառը իրականութիւնը սակայն մեզ կը ստիպէ ընդունել զայն: Այժմ կը մնայ միայն հաշտուել պատահածին հետ: Ի հարկէ, շատ դժուար է յարմարուիլ այս տեսակ բացակայութեան սիրելի անձի մը, որու հետ գրեթէ երկու տարիներ ապրած ես:

Յանկարծահաս մահը, անիմանալի մահաժամը յայտնի չէ ոչ մէկուն: Մենք միայն յոյսով ապագայի ծրագիր կը կազմենք, իսկ ինչ կը վերաբերուի մեր յաջորդ վայրկեանին՝ մահ կամ կեանք, ատիկա մենք չենք որոշեր: Սրբազան անապատական հայրերէն Հայր Ամտոնը կ'ըսէր.- «Մահուանդ օրը առջեւդ դիր, եւ կ'ապրես»: Այս երկրաւոր անցաւոր կեանքը ինչպէս կ'ուզես ապրէ, միեւնոյնն է, մահը մօտ է եւ ան Աստուծմէ է: Յիսուս Քրիստոսն է մեր ստեղծիչը, անոր ձեռագործներն ենք, սակայն՝ ինք զմեզ որդի կոչեց:

Եւ մեծ մանր Հայր կը կոչենք: Մեզմէ տեւ մէկը ինքզինքն Աստուծմէ ողորմած, գթած թող չկարծէ: Եթէ կայ հոս մէկը, որ կ'ուզէր ինք ըլլար այս տղայի տեղ, կամ իր հարագատ որդին, կը վստահեցնեմ, թէ փրկութեամբ որդի է:

Յիսուս ի՞նչ ըրաւ: Ճիշդ այս՝ իր անձը դրեց մեր փրկութեամբ համար. թէ որպէս Որդի Հօրից առաջնաց եւ թէ որպէս անձ ինքզինքն մուրեց. աւելին՝ իրմէ վերջ Միտիքարիչը դրկեց Սուրբ Հոգին Աստուծոյ: Ոչ ոք թող մեղադրէ մարդ մը, մէկ ուրիշի մահուամբ առիթ ըլլալու մէջ, բացի գիտակցուած սպանութեամբ դէպքը, որ մարդ իր կամով կը կատարէ: Եթէ թոչում մը առանց Աստուծոյ կամքին չիյնար, ի՞նչպէս մաղը, որ անգին արեամբ գնուած է, կրնայ մեռնիլ առանց այդ կամքի: Եւ Տէրը գիտէ թէ ե՞րբ եւ ո՞ւմ է կանչում: Այսօր մեր հանգուցեալ եղբայրը այդ կանչուածներէն է, ո՞վ գիտէ գուցէ ընտրուած Արքայութեամբ համար: Մեզ կը մնայ միայն աղօթքով օգնել իրեն, միտիքարել իր ծնողքը եւ կենդանի պարագաները:

Հանճարեղ Սեւակը կ'ըսէ. «... Թաղե՞լ է պէտք, պառաւ մօրը որդին թաղի, ո՛չ թէ մայրը ջահել որդուն...»: Աւաղ, չենք կարող փոխել այն, ինչ որ արդէն եղել է:

Աղօթեմք, որ մեր Տէրը իր լուսեղէն օթեւաններու մեջ հանգչեցնէ մեր պատիկ եղբայրը յաւիտեամբ. ու դասելով արդարեւնրի դասի մէջ, ահեղ դատաստանին իր աջ կողմը բազմեցնէ Արշակին:

Իսկ մեծ չգայթակղիմք կեանքի փորձութիւններէն, հեռանալով Աստուծմէ: Ըլլանք հաւատացեալ, սիրելիներ: Հաւատամք Քրիստոսին ու մրա բոլոր գօրութիւններուն, յաւիտեակամ կեանքին ու յաւիտեակամ

տանջանքին: Մեր կեանքը շտկենք ու ապրենք յօգուտ մարդկանց եւ Աստուծոյ փառքին:

«Յաւիտեակամ յիշատակն արդարոց օրհնութեամբ եղիցի»: Ամէն:

Ընծայարանի եւ Ժառանգաւորաց Վարժարանի սաների անունից
Խորը վշտով:

ՎԱԶԱԳԱՆ ԲԱԲԱԵԱՆ

Օգոստոս 2ին, ըստ կարգադրութեան, Լուսարարապետ Գեր. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան ընկերացաւ դագաղին մինչեւ Երեւան, մասնակցեցաւ թաղման արարողութեան, յայտնեց Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հօր, Միաբանութեան եւ աշակերտութեան ցաւակցութիւնները, ջանալով միտիքարել Արշակին ամբողջ գերդաստանը, փոխանցելով այն նամակները գորս Արշակին ընկերները եւ պեղումին ներկայ օտար աշխատողները ուղղած էին Արշակին ծնողաց:

Պատրիարք Սրբազան Հայրը երկրորդ օրն իսկ արկածին հեռախօսով հաղորդեց տաներէց Տ. Յովսէփ Գինյ. Յակոբեանին որ անձամբ գոյժը յայտնէ ընտանիքի անդամներուն, որոնց հետ Պատրիարք Սրբազան Հայրն եւ խօսեցաւ, ջանալով միտիքարել զիրենք իրենց սիրտը նմուղ այս ցաւին մէջ:

Ժառանգաւորաց Վարժարանի աշակերտները իրենք իրենց իսկ որոշումով «Արշակի յիշատակին, քառասունքի սուգը պահեցին», վարժարանի մուտքին գետեղելով Արշակի մեծադիր նկարը եւ թարմ ծաղիկներով զայն շրջանակելով: Նաեւ քառասունքին Ս. Պատարագ մատուցանելով, եւ գրական-մշակութային երեկոյթ մը կազմակերպելով: